

Warszawa, dnia 1 sierpnia 2022 r.

Informacja o wynikach kontroli

na temat: Wykorzystanie i rozliczenie dotacji przekazanych z budżetu MSWiA na realizację zadań wynikających z ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym zrealizowanej w Związku Ukraińców w Polsce

- I. Podstawa prawna**
Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹.
- II. Tryb kontroli**
Kontrola została przeprowadzona przez Departament Kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w trybie zwykłym, zgodnie z *Planem kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2022*.
- III. Termin kontroli**
Od 14 lutego 2022 r. do 30 marca 2022 r.
- IV. Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:**
- 1) Zgodność podjętych działań i poniesionych wydatków z postanowieniami umowy nr: 1-1/WMNiE/2021 z 27 kwietnia 2021 r.
 - 2) Terminowość realizacji zadania i faktycznego wydatkowania środków finansowych.
 - 3) Poprawność prowadzonej ewidencji księgowej oraz dokumentacji dotyczącej realizowanego zadania.
 - 4) Prawdliwość i terminowość rozliczenia przez Zleceniobiorcę zadania pod względem rzeczowym i finansowym.
- V. Kontrolą został objęty okres realizacji poszczególnych zadań, tj.:** od 15 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. wraz ze sprawozdaniem z realizacji zadania oraz ewentualnymi zwrotami środków finansowych.
- VI. Ustalenia kontroli – ocena kontrolowanej działalności**
W okresie objętym kontrolą, Związek Ukraińców w Polsce² podejmował działania i ponosił wydatki w zakresie realizacji inwestycji budowlanej pn. *Roboty budowlane, instalacyjne na parterze budynku Narodnego Domu* w większości zgodnie z postanowieniami umowy dotacyjnej Nr 1-1/WMNiE/2021 z 27 kwietnia 2021 r., z wyjątkiem prac budowlano-instalacyjnych wykonanych w pomieszczeniu 1/22

¹t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

²Zwany dalej również: Związkiem.

wg projektu zamiennego (1/23 wg pierwotnego projektu) oraz prac rozbiórkowych w pomieszczeniu 1/24 wg projektu zamiennego (1/24a wg pierwotnego projektu). Wydatkowanie ze środków pochodzących z dotacji MSWiA kwoty 47 972,80 zł brutto na wykonanie prac w ww. pomieszczeniach, które wykraczały poza zakres robót ujęty w umowie dotacyjnej, skutkowało ich uznaniem jako wydatkowanych niezgodnie z przeznaczeniem.

Kontrola wykazała, że środki finansowe otrzymane w ramach przyznanej dotacji MSWiA wykorzystano terminowo, do czasu zakończenia realizacji zadania. Wydatkowanie środków pochodzących z budżetu państwa realizowano w sposób przejrzysty z rachunku bankowego wskazanego w umowie dotacyjnej. Sposób prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej oraz dokumentacji finansowej skontrolowanego zadania publicznego umożliwiał identyfikację poszczególnych operacji księgowych, rozliczenie przekazanych środków oraz ocenę wykonania zadania pod względem rzeczowym i finansowym. Niemniej jednak należy wskazać, że dokumenty księgowe opisywano w sposób nierzetelny, gdyż z ich opisu nie wynikało, które pomieszczenia, w poszczególnych etapach zadania zostały objęte robotami rozbiórkowymi oraz pracami budowlanymi i instalacyjnymi, jaka była ich powierzchnia (metraż) oraz koszty. Ponadto, faktury nie posiadały adnotacji o ich sprawdzeniu pod względem merytorycznym.

Przy wydatkowaniu środków finansowych przyznanych z dotacji MSWiA na realizację inwestycji pn.: *Roboty budowlane, instalacyjne na parterze budynku Narodnego Domu, Związek Ukraińców w Polsce* prawidłowo stosował przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*³, pomimo iż nie był zobowiązany do stosowania przepisów tej ustawy. Kontrola wykazała, że przestrzegano obowiązku informacyjnego, zasad jawności i transparentności postępowania oraz uczciwej konkurencji i równego traktowania podmiotów ubiegających się o zamówienie.

Działania Związku w zakresie sprawowania nadzoru nad realizacją inwestycji budowlanej pn.: *Roboty budowlane, instalacyjne na parterze budynku Narodnego Domu* uznano za niewystarczające. Kontrola wykazała, że zarówno kierownik budowy, jaki i inspektor nadzoru nie wykonywali prawidłowo swoich obowiązków, a Związek nie egzekwował w sposób skuteczny powierzonych im zadań. Odbiór robót budowlanych związanych z realizacją inwestycji odbywał się bez udziału inspektora nadzoru budowlanego, do obowiązków którego, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane*⁴, należała reprezentacja inwestora na budowie m.in. przez sprawdzanie jakości wykonywanych robót budowlanych, sprawdzanie i odbiór robót budowlanych ulegających zakryciu lub zanikających oraz potwierdzanie faktycznie wykonanych robót. Kontrola wykazała również nierzetelne prowadzenie dziennika budowy z uwagi na niedokonywanie w nim wymaganych wpisów. Nie wprowadzono także narzędzi nadzorczych w zakresie prawidłowości wykonywania/monitorowania zadań związanych z inwestycją. W ramach badanej inwestycji nie sporządzono harmonogramu rzeczowo-finansowego. Nie udokumentowano również czynności związanych z pełnieniem nadzoru przez inspektora nadzoru inwestorskiego, z wyjątkiem dokonania przez inspektora dwóch wpisów w *Dzienniku budowy*. Nierzetelnie sporządzono także protokoły odbioru robót budowlanych realizowanych w ramach zadania, co uniemożliwiało ustalenie jakie faktycznie prace wykonano w poszczególnych etapach zadania oraz jaka była powierzchnia (metraż) pomieszczeń objętych pracami i ich wartość, a także potwierdzenie, że wszystkie prace budowlane związane z inwestycją wykonano zgodnie z projektem budowlanym i przepisami *Prawo budowlane*.

Zadanie rozliczono w terminie, niemniej jednak nierzetelnie sporządzono *Sprawozdanie z realizacji inwestycji*, co skutkowało brakiem wiedzy Zleceniodawcy o pomieszczeniach, w których Związek faktycznie zrealizował roboty rozbiórkowe i budowlane w ramach zadania publicznego.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 2019 z późn. zm.; t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm., zwana dalej ustawą Pzp.

⁴ t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.

VII. Wnioski i zalecenia pokontrolne

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz usprawnienia funkcjonowania kontrolowanej jednostki zalecono i wnioskowano o:

Zalecenia:

1. Zapewnienie dokonywania wydatków ze środków przyznanych z dotacji zgodnie z określonym w umowie przeznaczeniem.
2. Przekazywanie Zleceniodawcy, zgodnych ze stanem faktycznym, informacji na każdym etapie realizacji zadania publicznego, w szczególności na etapie sporządzania sprawozdania z realizacji zadania publicznego, w tym rzetelne opracowywanie wniosków o udzielenie dotacji oraz sprawozdań z realizacji zadania publicznego uwzględniających informacje jakie faktycznie prace budowlane zrealizowano w ramach zadania.
3. Podejmowanie działań mających na celu usprawnienie procesu działalności inwestycyjnej, w szczególności poprzez:
 - wprowadzenie narzędzi nadzorczych w zakresie prawidłowości wykonywania/monitorowania zadań związanych z inwestycją, w tym sporządzanie harmonogramów rzeczowo-finansowych oraz dokonywanie czynności dotyczących odbioru robót budowlanych przy udziale inspektora nadzoru budowlanego;
 - dokumentowanie czynności związanych z pełnieniem nadzoru przez inspektora nadzoru budowlanego;
 - rzetelne prowadzenie dziennika budowy, poprzez dokonywanie w nim wymaganych wpisów w szczególności w zakresie wskazywania wszystkich osób, którym powierzono funkcję kierownika w danej branży budowlanej oraz wpisów dotyczących gotowości odbioru danej części robót;
 - rzetelne sporządzanie programów inwestycji, w tym wskazywanie jakie faktycznie prace budowlane zaplanowano na realizację zadania;
 - rzetelne sporządzanie protokołów odbioru robót budowlanych poprzez wskazywanie w nich jakie faktycznie prace w ramach danego etapu zadania zostały wykonane oraz jakie były ich koszty.
4. Każdorazowe występowanie do Zleceniodawcy o sporządzenie stosownego aneksu do umowy w przypadku stwierdzenia we wniosku dotacyjnym zmian mogących mieć wpływ na rozliczenie zadania publicznego.
5. Rzetelne opisywanie dokumentów księgowych oraz ich sprawdzanie pod względem merytorycznym.
6. Upoważnienie w organizacji więcej niż jednej osoby lub dwóch różnych osób do dokonywania kontroli dokumentów księgowych pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, w tym w szczególności osoby sprawującej nadzór nad inwestycją.
7. Dokumentowanie wszelkich uzgodnień dokonywanych z autorem projektu budowlanego w trakcie realizacji zadania inwestycyjnego.

Wnioski:

1. Rozważenie możliwości podpisywania wniosków o dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji oraz sprawozdań z realizacji inwestycji przez osobę odpowiedzialną za nadzorowanie i monitorowanie spraw związanych z realizowaniem zadania inwestycyjnego.
2. Rozważenie możliwości przechowywania całości dokumentacji, w tym umów cywilnoprawnych dotyczącej realizacji zadania inwestycyjnego.